



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Γ΄ Γυμνασίου

Τίτλος:

**«Χαμογελώντας με τον Μποστ
(πολυσημία, ομόηχα, παρώνυμα)»**

Συγγραφή: ΑΙΜΙΛΙΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΗ

Εφαρμογή: ΑΙΜΙΛΙΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΗ



**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2015



ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας: Δημήτρης Κουτσογιάννης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr



Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Χαμογελώντας με τον Μποστ (πολυσημία, ομόηχα, παρώνυμα)

Εφαρμογή σεναρίου

Αιμιλία Φουντούκη

Δημιουργία σεναρίου

Αιμιλία Φουντούκη

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Γ΄ Γυμνασίου

Σχολική μονάδα

4^ο Γυμνάσιο Κερατσινίου

Χρονολογία

Από 26-3-2015 έως 30-4-2015

Διδακτική/θεματική ενότητα

2η ενότητα: Γλώσσα – γλώσσες και πολιτισμοί του κόσμου

Γ΄ μέρος: Λεξιλόγιο – Πολυσημία της λέξης

5η ενότητα: Ειρήνη – Πόλεμος

Δ΄ μέρος: Λεξιλόγιο – Ομόηχες και παρώνυμες λέξεις

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

5 διδακτικές ώρες



Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας (με διαδραστικό πίνακα, διαδίκτυο και φορητούς υπολογιστές)

II. Εικονικός χώρος: wiki της τάξης

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Για την υλοποίηση της παρούσας διδακτικής πρότασης θα ήταν χρήσιμο να είναι εκπαιδευτικός και μαθητές εξοικειωμένοι με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο διδασκαλίας. Χρειάζεται, επίσης, να υπάρχει ένα wiki της τάξης μέσω του οποίου μαθητές και εκπαιδευτικός θα συνεργάζονται, θα επικοινωνούν, θα ανταλλάσσουν απόψεις και θα διαμοιράζονται υλικό. Προϋποτίθεται, ακόμα, ότι θα υπάρχει στην αίθουσα διδασκαλίας διαδραστικός πίνακας ή βιντεοπροβολέας και θα είναι δυνατή η χρήση του εργαστηρίου πληροφορικής ή θα είναι διαθέσιμοι έξι φορητοί υπολογιστές και θα έχει εξασφαλιστεί ασύρματη σύνδεση στο διαδίκτυο.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Αιμιλία Φουντούκη, Χαμογελώντας με τον Μποστ (πολυσημία, ομόηχα, παρώνυμα), Νεοελληνική Γλώσσα Γ΄ Γυμνασίου, 2014.

Το σενάριο αντλεί

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Μετά από μια σύντομη συζήτηση στην τάξη για τα χιουμοριστικά κείμενα και τον τρόπο που αξιοποιούν τις λέξεις οι καλλιτέχνες που τα δημιουργούν, οι μαθητές καλούνται σε μια πρώτη γνωριμία με έναν τέτοιο καλλιτέχνη του 20ου αιώνα, τον



Μέντη Μποσταντζόγλου, παρακολουθώντας απόσπασμα από σχετικό τηλεοπτικό αφιέρωμα. Στη συνέχεια, χωρισμένοι σε ομάδες διερευνούν το φαινόμενο της πολυσημίας των λέξεων καθώς και τις ομόηχες και παρώνυμες λέξεις μέσα από έργα του Μποστ και καταλήγουν σε συμπεράσματα για τα παραπάνω γλωσσικά φαινόμενα. Ακολουθώς, συγκεντρώνουν από το περιβάλλον τους παραδείγματα πολυσημίας, ομόηχων και παρώνυμων και αξιοποιώντας τα κάθε ομάδα δημιουργεί αινίγματα, ποιήματα, διαφημιστικά μηνύματα, ανέκδοτα, διαλόγους. Οι ομάδες παρουσιάζουν το αποτέλεσμα της δουλειάς τους στην ολομέλεια.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η παρούσα διδακτική πρόταση βασίζεται στο δεδομένο ότι φαινόμενα που αφορούν στη σημασία των λέξεων είναι αναγκαίο να μη διδάσκονται αποπλαισιωμένα, αφού το κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο είναι αυτό που καθορίζει και τις ποικίλες νοηματοδοτήσεις των λέξεων. Στηρίζεται, επομένως, αφενός στην κειμενοκεντρική προσέγγιση των προς μελέτη γλωσσικών φαινομένων, αφετέρου στην αναζήτηση σχετικού αυθεντικού υλικού από το περιβάλλον και την εμπειρία των μαθητών.

Κοινό στοιχείο των κειμενικών ειδών που επιλέγονται είναι το κωμικό και το χιούμορ. Το γλωσσικό χιούμορ ως φαινόμενο κοινωνιογλωσσολογικό και πολιτισμικά προσδιορισμένο συνδέεται με τις κοινωνικές αντιλήψεις, το αξιακό σύστημα και το ιδεολογικό υπόβαθρο της κοινωνίας. Το αστείο παράγεται, όταν διαπιστωθεί ότι μια κατάσταση ή μια ιδέα ανατρέπει αυτά τα κοινωνικοπολιτισμικά δεδομένα, πράγμα που επιτυγχάνεται με τη χρήση συγκεκριμένων φράσεων (ατάκα, χιουμοριστική φράση) (Αρχάκης & Τσάκωνα: 9-13). Βάσει των παραπάνω, τα χιουμοριστικά κείμενα συντελούν στη διεύρυνση του λεξιλογίου και κατ' επέκταση της επικοινωνιακής ικανότητας των μαθητών, της επάρκειάς τους δηλαδή να κατανοούν και να παράγουν λόγο με ποικίλες σημασίες.



Δίνεται, επίσης, έμφαση στην πολυτροπικότητα και στην ανάδειξη της συμπληρωματικής σχέσης εικόνας και λόγου στην παραγωγή του νοήματος. Η μέθοδος είναι ομαδοσυνεργατική, ενώ ακολουθούνται οι αρχές του κοινωνικού εποικοδομισμού και της ανακαλυπτικής μάθησης. Οι μαθητές αποκτώντας γνώσεις για τον κόσμο κατακτούν τον γλωσσικό γραμματισμό, ο οποίος μέσω μιας επαγωγικής διαδικασίας μετασχηματίζεται σε γνώση για τη γλώσσα. Με τον τρόπο αυτό η διδακτική διαδικασία κινείται και στις τέσσερις πλευρές του ρόμβου της γλωσσικής εκπαίδευσης (Κουτσογιάννης 2012: 7).

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Επιδιώκεται:

- Να προσεγγίσουν οι μαθητές τον χώρο της γελοιογραφίας, του χιουμοριστικού σκίτσου, του κωμικού – σατιρικού θεατρικού κειμένου.
- Να συνειδητοποιήσουν ότι οι καλλιτέχνες που ασχολούνται με τα παραπάνω είδη αξιοποιούν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των λέξεων και της γλώσσας γενικότερα, για να εξυπηρετήσουν τους στόχους τους.
- Να γνωρίσουν έναν σημαντικό σατιρικό καλλιτέχνη του 20ου αιώνα, τον Μέντη Μποστταντζόγλου.
- Να αναγνωρίσουν την αξία του αστείου, του χιούμορ και της σάτιρας στην κοινωνική ζωή.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Στόχος είναι οι μαθητές:

- Να συνειδητοποιήσουν το φαινόμενο της πολυσημίας των λέξεων.
- Να αντιληφθούν το περιεχόμενο των όρων ομόηχα, παρώνυμα, τονικά παρώνυμα.



Γραμματισμοί

Γλωσσικός – κλασικός γραμματισμός

Οι μαθητές αναμένεται:

- Να αντιληφθούν την ποικιλία των νοηματοδοτήσεων που μπορεί να έχει η ίδια λέξη σε διαφορετικά γλωσσικά περιβάλλοντα.
- Να κατανοήσουν ότι διαφορετικές λέξεις μπορεί να έχουν το ίδιο ηχητικό αποτέλεσμα και ότι αυτό μπορεί να γίνει πηγή παρανοήσεων και παρεξηγήσεων.
- Να αντιληφθούν ότι με την αλλαγή ενός μόνο φωνήματος ή του τόνου μιας λέξης δημιουργείται μια νέα λέξη με εντελώς διαφορετικό νόημα.
- Να συνειδητοποιήσουν μερικούς από τους χειρισμούς της γλώσσας που μπορούν να οδηγήσουν στην παραγωγή ενός αστείου.
- Να ασκηθούν στην προσεκτική αποκωδικοποίηση των μηνυμάτων που περιέχει ένα πολυτροπικό κείμενο, όπως το σκίτσο και η γελοιογραφία, και να αντιληφθούν τον τρόπο που αλληλεπιδρούν οι διαφορετικοί κώδικες στην παραγωγή του νοήματος.
- Να μπουν στη διαδικασία να παρατηρούν τα λεκτικά παιχνίδια που χρησιμοποιούνται από το περιβάλλον τους σε διαφορετικές περιστάσεις προφορικής ή γραπτής επικοινωνίας.

Νέοι γραμματισμοί

Στόχος είναι να ασκηθούν οι μαθητές:

- Στην αξιοποίηση του wiki ως περιβάλλοντος συγκέντρωσης υλικού και αλληλεπίδρασης.
- Στη χρήση και αξιοποίηση ανοιχτών διερευνητικών περιβαλλόντων, όπως τα ηλεκτρονικά λεξικά.
- Στη δημιουργία συνεργατικών και πολυτροπικών κειμένων με τη χρήση του επεξεργαστή κειμένου (Word).



Κριτικός γραμματισμός

Βασικές επιδιώξεις της παρούσας διδακτικής πρότασης είναι:

- Να εξοικειωθούν οι μαθητές με την κριτική παρατήρηση εικόνων, γελοιογραφιών, σκίτσων.
- Να ασκηθούν να λειτουργούν αφαιρετικά και συνθετικά, ώστε μέσα από μια επαγωγική διαδικασία να καταλήγουν σε γενικούς ορισμούς.
- Να παρακολουθούν κριτικά τη χρήση και τη λειτουργία της γλώσσας σε ποικίλες αυθεντικές επικοινωνιακές περιστάσεις.
- Να έχουν την ικανότητα να εντοπίζουν καίρια στοιχεία του νοήματος μιας λέξης, τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν στην παραγωγή παιχνιδιών ή παιγνιδιών κειμένων.

Διδακτικές πρακτικές

- Οι μαθητές ασκούνται στο να εργάζονται ομαδοσυνεργατικά, διαδικασία που συμβάλλει στην ενίσχυση της αλληλεπίδρασης, την καλλιέργεια του αλληλοσεβασμού και την ανάπτυξη γόνιμου διαλόγου.
- Αναπτύσσουν την κριτική σκέψη και την παρατηρητικότητα και χτίζουν μόνοι τη γνώση αυτενεργώντας.
- Ο παιγνιώδης χαρακτήρας της παρούσας διδακτικής πρότασης αποφορτίζει τους μαθητές από το στρες και δημιουργεί το κατάλληλο κλίμα για τη σύσφιξη των μεταξύ τους σχέσεων, αλλά και για την κατάκτηση της γνώσης (Αρχάκης & Τσάκωνα: 5).

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφορμή για τη σύνταξη και εφαρμογή της παρούσας διδακτικής πρότασης στάθηκε η φράση του σχολικού εγχειριδίου «Η πολυσημία των λέξεων μπορεί να οδηγήσει σε



παρεξηγήσεις και γι' αυτό αξιοποιείται πολύ από τους ευθυμογράφους (θέατρο, κινηματογράφος, γελοιογραφία) που δημιουργούν έτσι χιουμοριστικές καταστάσεις» (Νεοελληνική Γλώσσα Γ' Γυμνασίου σ. 38) καθώς και η σκέψη ότι παρόμοιες χιουμοριστικές καταστάσεις δημιουργούνται επίσης και με τη χρήση ομώχων ή παρώνυμων. Επιχειρείται λοιπόν τα τρία αυτά λεξιλογικά φαινόμενα, που σχετίζονται με τις ενότητες 2 και 5 αντίστοιχα, να διδαχθούν μαζί υπό την οπτική γωνία της αξιοποίησής τους στην παραγωγή σατιρικών και χιουμοριστικών κειμένων. Με δεδομένο ότι ο Μέντης Μποστάντζόγλου υπήρξε ένας πολύπλευρος καλλιτέχνης που αξιοποίησε τα λεκτικά παιχνίδια για τη δημιουργία αστείων καταστάσεων σε διαφορετικά κειμενικά είδη (θέατρο, γελοιογραφία, ζωγραφική, διαφήμιση κ.λπ.) θεωρήθηκε ότι η παρατήρηση των έργων του αφενός προσφέρεται για τη διδασκαλία των γλωσσικών φαινομένων που προαναφέρθηκαν, αφετέρου αποτελεί και μια αφορμή, για να γνωρίσουν οι μαθητές έναν σημαντικό Έλληνα καλλιτέχνη του 20ου αιώνα.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Η παρούσα πρόταση διδασκαλίας συνδέεται με τους εξής γενικούς στόχους του Διαθεματικού Ενιαίου Πλαίσιου Προγράμματος Σπουδών ([ΔΕΠΠΣ](#)) για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στο Γυμνάσιο:

- Να αντιλαμβάνονται οι μαθητές το αξιακό περιεχόμενο των κειμένων, ανάλογα με τις πραγματολογικές και σημασιακές αποχρώσεις τους (κυριολεξία, μεταφορά, χιούμορ, ειρωνεία, υπαινιγμός κ.λπ.).
- Να εμπλουτίζουν τον λόγο τους με πραγματολογικές και σημασιακές αποχρώσεις (κυριολεξία, μεταφορά, χιούμορ, ειρωνεία, υπαινιγμός κ.λπ.).

Σχετίζεται ακόμα με τους εξής ειδικούς σκοπούς του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών (ΑΠΣ):

- Να διευρύνουν το λεξιλόγιό τους με τη συστηματικότερη χρήση των λεξικών.
- Να αναπτύξουν πνεύμα συνεργασίας και ομαδικότητας στη σχολική και



εξωσχολική ζωή.

- Να εξοικειωθούν με την τεχνολογία της πληροφορικής, ώστε να μπορούν να διαβάζουν και να γράφουν κείμενα μέσω του Η/Υ και να επικοινωνούν μέσω του Η/Υ ως πομποί ή δέκτες.

Και τους εξής στόχους του:

- Να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές ότι η σημασία μιας λέξης εξαρτάται και μεταβάλλεται σε μεγάλο βαθμό από τα συμφραζόμενά της.
- Να αφομοιώσουν το φαινόμενο των ομώνυμων / ομόηχων και παρώνυμων λέξεων.

Επίσης, επιδιώκονται οι εξής στόχοι του [Νέου Προγράμματος Σπουδών](#) για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας στο Γυμνάσιο:

- Να αποκτήσουν το απαραίτητο λεξιλόγιο για τις επικοινωνιακές τους ανάγκες, ώστε να είναι σε θέση να εκφράζουν τα νοήματα που επιθυμούν· να είναι σε θέση να αποτιμούν κριτικά τη διαφοροποίηση στο λεξιλόγιο, όχι μόνο ως απόρροια διαφορετικών σημασιολογικών πεδίων αλλά και ως ενδείκτη κοινωνικών και πολιτισμικών σχέσεων.
- Να αποκτήσουν τις απαραίτητες μεταγλωσσικές γνώσεις πάνω στους μορφολογικούς και ορθογραφικούς κανόνες της πρότυπης ΝΕ, ώστε να είναι σε θέση να παράγουν κείμενα σύμφωνα με τους κανόνες αυτούς.
- Να κατανοήσουν ότι η νέα ελληνική, όπως και κάθε ζωντανή γλώσσα, χαρακτηρίζεται από γεωγραφική και κοινωνική ποικιλότητα, η οποία χρησιμοποιείται από τους/τις χρήστες της για την κωδικοποίηση κοινωνικών και πολιτισμικών νοημάτων, ώστε να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν δημιουργικά την ποικιλότητα και να αποτιμούν τον κοινωνικοπολιτισμικό της ρόλο.
- Να κατανοήσουν ότι οι ΤΠΕ μέσω των αλληλεπιδραστικών περιβαλλόντων που προσφέρουν, τους δίνουν τη δυνατότητα να γίνουν κοινωνοί και μέτοχοι στο



σύγχρονο κόσμο.

- Να κατανοήσουν και να αποδεχτούν τα εργαλεία του ιστού δεύτερης γενιάς (Web 2.0) ως μια πρακτική του ψηφιακού γραμματισμού, η οποία συνδυάζει τη λεκτική με την οπτική παράμετρο.
- Να κατανοήσουν ότι κάθε επικοινωνιακό συμβάν διαμορφώνεται από διάφορους επικοινωνιακούς παράγοντες (σκοπός, πομπός, δέκτης, κοινωνικό πλαίσιο, θεσμοθετημένες κοινωνικές πρακτικές, σχέσεις ισότητας, ανισότητας, αυθεντίας, αλληλεγγύης μεταξύ των συμμετεχόντων, παγιωμένες ή μη γλωσσικές και κειμενικές πρακτικές κτλ.), ώστε να είναι σε θέση να τους ανακαλύπτουν, να τους κατονομάζουν και να εξηγούν το ρόλο τους.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Οι ΤΠΕ επιδιώκεται να χρησιμοποιηθούν ως μέσα πρακτικής γραμματισμού. Επίσης, χρησιμοποιείται το πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου ως εργαλείο συνεργασίας για την οικοδόμηση της γνώσης και παραγωγής συνεργατικού και πολυτροπικού κειμένου. Το περιβάλλον wiki (εργαλείο Web 2.0) χρησιμεύει στη συγκέντρωση υλικού και λειτουργεί ως χώρος συνεργασίας και διάδρασης. Τέλος, οι μαθητές εξοικειώνονται με τη χρήση ηλεκτρονικών λεξικών.

Κείμενα

- [Αφιέρωμα στον Μποστ](#) από την εκπομπή του 902 «Δεν άνθισαν ματαίως».
- Πίνακες, σκίτσα, γελοιογραφίες, κείμενα του Μ. Μποσταντζόγλου από το λεύκωμα: *Μπόστ.*, επιμ.: Κώστας Μποσταντζόγλου. Αθήνα: έκδοση της θεατρικής εταιρείας Στοά, 1996.
- Μποστ. 1965. Φαύστα ή η απολεσθείς κόρη. Αθήνα: Ερμείας, 16.
- Μποστ. Φαύστα ή η απολεσθείς κόρη: Ανέκδοτες προσθήκες του συγγραφέα για την παράσταση του Θεάτρου Στοά (1987).
- Μποστ. 1993. *Μήδεια*. Πρόγραμμα παράστασης Θεάτρου Στοά, 38,25,57.
- Μποστ. 1994. *Ρωμαίος και Ιουλιέτα*. Πρόγραμμα παράστασης Θεάτρου Στοά.



Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

α' φάση: 1^η διδακτική ώρα – στην αίθουσα διδασκαλίας (εισαγωγική συζήτηση στην ολομέλεια)

Η διδάσκουσα έκανε μια αναφορά στα χιουμοριστικά κείμενα και ζήτησε από τους μαθητές να μιλήσουν για τη σχέση τους με αυτά. Οι μαθητές απάντησαν πως τους διασκεδάζουν πολύ, τα αναζητούν, τα σχολιάζουν σε συζητήσεις τους και συχνά τα διαμοιράζονται μέσω του facebook. Η διδάσκουσα ζήτησε τότε να αναφέρουν μερικά είδη τέτοιων κειμένων και οι μαθητές ανέφεραν τα σκίτσα και τις γελοιογραφίες, τα ανέκδοτα και γενικότερα τις αστείες αφηγήσεις. Συμπλήρωσαν επίσης τις χιουμοριστικές και σατιρικές εκπομπές και τηλεοπτικές σειρές και πρόσθεσαν ότι πολύ συχνά βρίσκουν αστεία περιστατικά ή φράσεις και στις διαφημίσεις. Η ερώτηση που ακολούθησε ήταν αν έχουν προσέξει τι είναι αυτό που προκαλεί το γέλιο στα παραπάνω κείμενα και οι μαθητές απάντησαν ότι αυτό που τα κάνει αστεία είναι το αναπάντεχο, το απρόσμενο. Μέσα από διάλογο καταλήξαμε ότι αυτό το αναπάντεχο πολλές φορές συνδέεται με τη χρήση των λέξεων και τα παιχνίδια με τις σημασίες τους. Προς επιβεβαίωση αναφέρθηκαν φράσεις ή σλόγκαν που αξιοποιούν τέτοια λεκτικά παιχνίδια.

Στη συνέχεια, η συζήτηση στράφηκε στους ανθρώπους που παράγουν τέτοιου είδους κείμενα και αναφέρθηκαν ενδεικτικά μερικά ονόματα. Η διδάσκουσα πρότεινε τότε στους μαθητές να γυρίσουμε λίγο πίσω στο χρόνο και να γνωρίσουμε έναν Έλληνα δημιουργό σατιρικών κειμένων του 20^{ου} αιώνα, τον Μέντη Μποστάντζόγλου (Μποστ). Στον διαδραστικό πίνακα προβλήθηκε απόσπασμα (0.00' έως 7.18') από ένα [τηλεοπτικό αφιέρωμα στον καλλιτέχνη](#) και στη συνέχεια ζητήθηκε από τους μαθητές να αποτυπώσουν την πρώτη τους εντύπωση για το ύφος του έργου του και τα είδη κειμένων που παρήγαγε. Οι μαθητές ανέφεραν ότι βασικό χαρακτηριστικό του έργου του φαίνεται είναι η καυστικότητα και το χιούμορ και πρόσθεσαν ότι οι ιδιότητες που του αποδίδονται από το αφιέρωμα είναι του ζωγράφου, του σκιτσογράφου, γελοιογράφου και του θεατρικού συγγραφέα. Στάθηκαν επίσης στο



θέμα της ηθελημένης ανορθογραφίας του, για την οποία έγινε λόγος στο βίντεο και ζήτησαν διευκρινίσεις σχετικά με αυτό. Η διδάσκουσα εξήγησε ότι ο Μποστ υιοθετώντας την ανορθογραφία αφενός καυτηριάζει την αμάθεια και την ημιμάθεια της εποχής τους αφετέρου βρίσκει μια ευκαιρία να δώσει μια άλλη διάσταση, ένα άλλο νόημα σε μια λέξη προκαλώντας απρόσμενους συνειρμούς.

Η εκπαιδευτικός εξήγησε επίσης ότι ο Μποστ, όπως και όλοι οι δημιουργοί σατιρικών κειμένων, αντλεί και εμπνέεται από την επικαιρότητα της εποχής του. Γι' αυτό μερικές φορές τα σκίτσα και οι γελοιογραφίες του είναι δυσνόητα για μας και απαιτούν πληροφορίες για την εποχή προκειμένου να τα κατανοήσουμε σε βάθος. Διευκρινίστηκε ότι στόχος μας στις δραστηριότητες που θα ακολουθήσουν δεν είναι να εμβαθύνουμε στο πώς τα έργα του σχετίζονται με τα ιστορικά δεδομένα της εποχής, αλλά να πάρουμε μια γεύση από το έργο και την αισθητική του και να σταθούμε σε συγκεκριμένους τρόπους με τους οποίους ο καλλιτέχνης χειρίζεται τη γλώσσα προκειμένου να δημιουργηθεί ένα αστείο.

Στη συνέχεια, ενημερώθηκαν ότι στην επόμενη συνάντησή μας θα επεξεργαστούν χωρισμένοι σε έξι ομάδες των 3-4 ατόμων ένα φύλλο εργασίας στο οποίο μελετώντας παραδείγματα από το έργο του Μποστ θα διερευνήσουν τα γλωσσικά παιχνίδια που δημιουργούν το αστείο στην κάθε περίπτωση. Αμέσως μετά έγινε ο χωρισμός των ομάδων, οι οποίες δεν διέφεραν πολύ από τις ομάδες που είχαν σχηματιστεί για την εφαρμογή άλλου διδακτικού σεναρίου που είχε προηγηθεί κατά τη διάρκεια της ίδιας σχολικής χρονιάς. Οι ομάδες είχαν τότε χωριστεί με κριτήριο το μαθησιακό επίπεδο, το βαθμό κοινωνικοποίησης και την εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες. Επειδή η συνεργασία είχε λειτουργήσει καλά και το αποτέλεσμα ήταν ικανοποιητικό, κρατήθηκε ο βασικός κορμός των ίδιων ομάδων με μικρές διορθωτικές αλλαγές σε δύο ομάδες, οι οποίες αποδείχθηκε ότι απέδωσαν.

β' φάση: 2^η και 3^η διδακτική ώρα – στην αίθουσα διδασκαλίας (επεξεργασία του 1^{ου} φύλλου εργασίας)



Στην αίθουσα διδασκαλίας μεταφέρθηκαν έξι φορητοί υπολογιστές, ένας για κάθε ομάδα, και διασφαλίστηκε ασύρματη σύνδεση στο διαδίκτυο. Οι ομάδες άνοιξαν το [1^ο φύλλο εργασίας](#) το οποίο βρισκόταν στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή τους, είχε όμως μοιραστεί στους μαθητές και σε έντυπη μορφή.

Οι [ομάδες 1 και 4](#) ασχολήθηκαν με το φαινόμενο της πολυσημίας της λέξης. Το φύλλο εργασίας τους περιείχε ένα πίνακα ζωγραφικής, δύο σκίτσα, το εξώφυλλο ενός δίσκου, μια διαφήμιση και ένα απόσπασμα από θεατρικό έργο του Μποστ. Οι μαθητές αναζήτησαν στα παραπάνω κείμενα σημεία στα οποία το αστείο προέκυπτε από τις πολλαπλές σημασίες μιας λέξης. Από τους μαθητές ζητήθηκε να δημιουργήσουν σε ένα αρχείο Word ένα πίνακα με τρεις στήλες και με τη βοήθεια του [Λεξικού της Κοινής Νεοελληνικής](#) από την Πύλη για την ελληνική γλώσσα να καταγράψουν στην 1^η στήλη τις λέξεις που εντόπισαν, στη 2^η στήλη τις διαφορετικές σημασίες με τις οποίες συναντώνται μέσα στο κείμενο και στην 3^η στήλη άλλες σημασίες που πιθανόν έχουν οι συγκεκριμένες λέξεις.

Οι [ομάδες 2 και 5](#) αναζήτησαν σε ανάλογα κείμενα λέξεις με ίδιο ήχο και διαφορετική σημασία και κλήθηκαν να δημιουργήσουν επίσης ένα πίνακα με τρεις στήλες, όπου θα καταγράψουν στην 1^η στήλη τη μια ορθογραφική εκδοχή της λέξης και τη σημασία της, στη 2^η στήλη την άλλη ορθογραφική εκδοχή και τη διαφορετική της σημασία και στην 3^η στήλη μια τρίτη ορθογραφική εκδοχή που πιθανόν να υπάρχει και τη δική της διαφορετική σημασία. Αντιστοίχως οι [ομάδες 3 και 6](#) αναζήτησαν σε σκίτσα και κείμενα του Μποστ λέξεις με παρόμοια προφορά και διαφορετική σημασία και στον πίνακα που θα δημιουργήσουν να καταγράψουν στην 1^η στήλη τη μία λέξη και τη σημασία της, στη 2^η στήλη την λέξη με την οποία μοιάζει και τη σημασία της και στην 3^η στήλη τις περιπτώσεις στις οποίες η διαφορά των λέξεων αφορούσε μόνο στον τόνο τους.

Οι ομάδες συνεργάστηκαν σε πολύ καλό κλίμα, οι μαθητές έδειχναν να διασκεδάζουν και η δουλειά κύλησε ευχάριστα. Οι περισσότερες ομάδες χειρίστηκαν με ευχέρεια τόσο το Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής όσο και το Word και δεν



χρειάστηκαν βοήθεια, για να εισαγάγουν τον πίνακα στο αρχείο. Οι μαθητές ζητούσαν κυρίως διευκρινίσεις για δυσνόητα σημεία των κειμένων καθώς και επιβεβαίωση ότι οι λέξεις που επέλεγαν ήταν σχετικές με τα ζητούμενα του φύλλου εργασίας. Γενικά, στις περισσότερες περιπτώσεις οι μαθητές εστίαζαν με επιτυχία στις λέξεις, στις οποίες θα έπρεπε να σταθούν. Στις λίγες περιπτώσεις που κάποια γελοιογραφία, για παράδειγμα, ήταν πολύ πυκνογραμμένη και οι μαθητές δεν μπορούσαν εστιάσουν με ευκολία, αυτό επιτεύχθηκε μετά από εξομάλυνση από τη διδάσκουσα.

Μετά την παραπάνω διαδικασία το φύλλο εργασίας έδινε στους μαθητές την πληροφορία ότι το φαινόμενο που μελέτησαν ονομάζεται πολυσημία της λέξης (ομάδες 1 και 4) ή ότι οι λέξεις που συγκέντρωσαν ονομάζονται ομόηχες (ομάδες 2 και 5) ή παρώνυμες (ομάδες 3 και 6) και τους ζητούσε να δώσουν μόνοι τους έναν ορισμό του φαινομένου. Αφού έγραφαν το ορισμό, θα μπορούσαν σε μια δεύτερη φάση να τον βελτιώσουν με τη βοήθεια του αντίστοιχου ορισμού του σχολικού εγχειριδίου, στον οποίο το φύλλο εργασίας παρέπεμπε με υπερσύνδεσμο. Οι μαθητές κατέληξαν απλά και αβίαστα στην σύνταξη του ορισμού τους και στο τέλος του διδακτικού δώρου είχαν ολοκληρώσει τις εργασίες τους και τις είχαν ανεβάσει στο wiki της τάξης.

Ενδεικτικά παρατίθενται παρακάτω οι εργασίες μίας από κάθε ζεύγος ομάδων:



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΠΟΛΥΣΗΜΙΑ – ΟΜΑΔΑ 1

<u>Υποβρύχιον</u>	Πολεμικό σκάφος, γλυκό μαστίχα	Αλκοολούχο ποτό
Πανί	Ιστίο σκάφους, <i>Χωρίς χρήματα</i>	κομμάτι ύφασμα
Μαύρισμα	Η ενέργεια ή το αποτέλεσμα του μαυρίζω , εκλογές(μεταφορικά)	
Θάλασσα	Συνεχής μάζα αλμυρού ύδατος που καλύπτει το μεγαλύτερο τμήμα της επιφάνειας του πλανήτη μας, πλήθος	<i>Αλμυρό νερό</i>
Θύελλα	Σφοδρός άνεμος στην ξηρά ή στη θάλασσα, μεγάλης έντασης φαινόμενο	<i>Μεγάλη αναταραχή, σφοδρή και βίαιη αντίδραση</i>
Ωκεανός	Μεγάλη θαλάσσια έκταση που χωρίζει τις ηπείρους της γης, ποσότητα	<i>για ό,π είναι αριθμητικά απέραντο και αχανές</i>
Χιώτη	Αυτός που κατάγεται από την Χίο, Επώνυμο	
Κύματα	όγκος νερού ο οποίος ανυψώνεται και πέφτει σε συνεχείς σχηματισμούς στην επιφάνεια θάλασσας, φαινόμενο με μεγάλη ένταση και επιβλητικότητα	για συναισθήματα που ογκώνονται και κατακλύζουν την ψυχή όπως το κύμα
Μοναχός	Αυτός που ζει μόνος του, αυτός που ζει σε μοναστήρι	
Αλάτι	Χλωριούχο νάτριο, στήλη αλατος: άναυδος, Γίνομαι του αλατιού: σε χτυπάω	Νοστιμιά

Πολυσημία: Το φαινόμενο κατά το οποίο οι λέξεις μπορούν να έχουν δύο ή περισσότερες σημασίες ανάλογα με το τρόπο και τη κατάσταση που χρησιμοποιούνται.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΟΜΟΗΧΑ – ΟΜΑΔΑ 2

Φύλλο λεπτό, μεμβρανώδες, συνήθ. πράσινο τμήμα φυτού	Φύλο(ς) άτομο με το οποίο αναπτύσσεται κάποιος μια (στενή) κοινωνική σχέση, η οποία βασίζεται στην αμοιβαία αγάπη, συμπάθεια, εκτίμηση	Φύλο το γένος (αρσενικό ή θηλυκό) ανθρώπων ή ζώων
Χείρα	Χήρα γυναίκα της οποίας ο άντρας έχει πεθάνει	
Λίπη οργανική ουσία σε στερεά συνήθ. μορφή, που βρίσκεται στο σώμα του ανθρώπου και των ζώων	Λείπει απουσιάζω από κάπου, δεν είμαι παρών	Λύπη έντονο συναίσθημα μεγάλου ψυχικού πόνου, που προέρχεται συνήθ. από ένα δυσάρεστο γεγονός
Πάρεις κινώ, μετακινώ κτ. μέσα από ένα άνοιγμα	Πάρεις	
κριτικός ειδικός στην παρουσίαση και αξιολόγηση έργων πνευματικής δημιουργίας.	κρητικός που ανήκει ή που αναφέρεται στην Κρήτη ή στους κατοίκους της ή προέρχεται από αυτήν ή από αυτούς	
Τίνος όταν πρόκειται να δηλωθεί η καταγωγή ή η ιδιοκτησία	Τήνος Νησί των Κυκλάδων	
Μύλα	Μήλα	



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

σφθρώνω λέξεις με κανονική φωνή	καρπός στρογγυλού σχήματος με σφιχτή και κάπως χυμώδη σάρκα και μικρούς σπόρους στο εσωτερικό του	
κλίμα αναρριχθητικό φυτό της οικογένειας των αμπελοειδών που καλλιεργείται για τον καρπό του, το σταφύλι, από το οποίο βγαίνει το κρασί	κλίμα το σύνολο των ατμοσφαιρικών και μετεωρολογικών συνθηκών που επικρατούν σ' έναν τόπο	
Μάρτης ο πρώτος μήνας της άνοιξης	Μάρτυς μάρτυρας	
Ωραίω για ό,τι θέλγει, ευχαριστεί τις αισθήσεις μας και την ψυχή μας	Ορέων Γενική πληθυντικού του 'το όρος': το βουνό	

Ομόηχες λέγονται οι λέξεις που ακούγονται το ίδιο αλλά γράφονται διαφορετικά και έχουν διαφορετική σημασία.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΠΑΡΩΝΥΜΑ – ΟΜΑΔΑ 3

Μήδεια: <u>μυθικά πρόσωπα</u>	Μύδια: μαλάκιο με όστρακο αμυγδαλωτού σχήματος. Ζει στη θάλασσα	Έχουν διαφορά στον τρόπο γραφής
Πολύ: αυτό που είναι μεγάλο ως προς τον αριθμό, το πλήθος, την ποσότητα	Πόλη: μεγάλης έκτασης οικισμός με θεσμοθετημένες λειτουργίες, που αποτελεί το διοικητικό, οικονομικό και πολιτιστικό κέντρο μιας ευρύτερης περιοχής.	Έχουν διαφορά στον τόνο
Η γοργών: θαλασσίνο πλάσμα της νεοελληνικής λαϊκής παράδοσης με σώμα γυναίκας από τη μέση και πάνω και ψαριού από τη μέση και κάτω.	Γοργόν: γρηγοράδα.	Έχουν διαφορά στον τρόπο γραφής τους
<u>Θησεΐον</u> : περιοχή της Αθήνας	Θυσία: προσφορά προς κάποια ανώτερη δύναμη, θεότητα, που είχε λατρευτικό χαρακτήρα και συνοδεύονταν από ορισμένη τελετουργία	Έχουν διαφορά στον τρόπο γραφής τους
Ακριβής: που αναφέρεται ή που προσδιορίζεται έτσι, ώστε να αντιστοιχεί απόλυτα σε αυτό που μετρά και να αποκλείει οτιδήποτε άλλο λιγότερο ή περισσότερο:	Ακριβός: που προσφέρεται σε πολύ ή υπερβολικά υψηλή τιμή:	Έχουν διαφορά στον τρόπο γραφής τους
Μυτερά: που έχει ή καταλήγει σε αιχμηρό άκρο	<u>Μήτερα</u> : η γυναίκα σε σχέση με τα παιδιά που αυτή έχει γεννήσει ή	Έχει διαφορά στον τρόπο γραφής και στον τονισμό



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

	υιοθετήσει	
Όπιο: δηλητήριο	όποιος: προσωπική αντιώνυμα	Έχει διαφορά στον τρόπο γραφής και τον τόνο
Γιωτ: σκαφος	Γιος: παιδι	Έχει διαφορά στον τρόπο γραφής
Αποστασία: αποσκίρτηση από ένα πολιτικό κόμμα ή από ένα οργανωμένο σύνολο	Απόσταση: το μήκος της ευθείας που χωρίζει ένα σημείο ή ένα σώμα από ένα άλλο	Έχουν διαφορετικό νόημα
Βαρκα: μικρο σκαφος	ταρκα: βολτα	Αντικατάσταση του β από το τσ

Παράωνυμα είναι οι λέξεις που μοιάζουν μεταξύ τους, αλλά έχουν διαφορετικό νόημα

στα τονικά παρώνυμα αλλάζει μόνο ο τόνος, αλλά και το νόημα

γ' φάση: 4^η διδακτική ώρα – στην αίθουσα διδασκαλίας (παρουσίαση εργασιών 1^{ου} φύλλου και εξαγωγή συμπερασμάτων)

Οι μαθητές παρουσίασαν στην ολομέλεια της τάξης τα αποτελέσματα της εργασίας της προηγούμενης φάσης. Επειδή οι ομάδες είχαν ανά δύο κοινό φύλλο εργασίας, η διαδικασία που ακολουθήθηκε ήταν να παρουσιάζει η μία από τις δύο ομάδες την εργασία της και η άλλη να διορθώνει ή να συμπληρώνει. Ο πίνακας της κάθε ομάδας προβαλλόταν στον διαδραστικό πίνακα, οι μαθητές παρουσίαζαν τις λέξεις που εντόπισαν παραπέμποντας στο αντίστοιχο σκίτσο ή άλλο κείμενο και η άλλη ομάδα παρενέβαινε συμπληρώνοντας και σχολιάζοντας. Μετά την παρουσίαση του λεξιλογίου οι δύο ομάδες διάβασαν στην ολομέλεια τους ορισμούς στους οποίους κατέληξαν. Από τους υπόλοιπους μαθητές ζητήθηκε να διατυπώσουν απορίες και παρατηρήσεις σχετικά με το γλωσσικό φαινόμενο που παρουσιάστηκε. Όπως φάνηκε, δεν υπήρχε δυσκολία στην κατανόηση των λεξιλογικών φαινομένων, πράγμα που διαπιστώθηκε και από το γεγονός ότι οι μαθητές αυθόρμητα έφεραν παραδείγματα



πολυσημίας, ομόηχων ή παρώνυμων σε ένα κλίμα ευθυμίας και παιχνιδιού.

Για το διάστημα που θα περνούσε ως την επόμενη συνάντηση (μεσολαβούσαν και οι διακοπές του Πάσχα) τους ανατέθηκε ως [δραστηριότητα για το σπίτι](#) να αναζητήσουν στο περιβάλλον τους (συζητήσεις, δελτία ειδήσεων, σίριαλ, διαφημίσεις, ραδιοφωνικές εκπομπές, αναρτήσεις στο διαδίκτυο) παραδείγματα πολυσημίας, ομόηχων ή παρώνυμων και να τα αναρτήσουν σε πίνακα που είχε δημιουργηθεί σε σελίδα του wiki της τάξης. Διευκρινίστηκε ότι στο υλικό που θα συγκεντρωθεί εκεί θα στηριχτούν η δραστηριότητες της τελευταίας φάσης. Η συμμετοχή των μαθητών στη δραστηριότητα δεν ήταν πολύ μεγάλη, πράγμα που εν μέρει μπορεί να δικαιολογηθεί από την χαλαρότητα των διακοπών που μεσολάβησαν και από την κόπωση του τέλους της σχολικής χρονιάς που πλησίαζε.

Το υλικό που συγκεντρώθηκε ήταν το εξής:



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Πολυσημία, ομόηχα, παρώνυμα

Κατάσταση 3 - Αλλάζει 1 σελίδα

Page 10/10

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

Το διάστημα που ακολουθεί είναι περίοδος αναζήτησης! Έχετε απλά και μπάνα ανοιχτά και, όπου κι αν έχετε, να έχετε μαζί σας μολύβι και χαρτί. Αποστολή σας είναι να συγκεντρώσετε όσο το δυνατόν περισσότερα παραδείγματα πολυσημίας, ομόηχων ή παρώνυμων μερείτε να αντλήσετε από το περιβάλλον σας. Παρακολουθήστε με προσοχή ότι συμβαίνει γύρω σας (τις συζητήσεις στον σας περιβάλλον, τα δείκτια ετήσεων, τα σίριαλ, τις διαφημίσεις, τις ραδιοφωνικές εκπομπές, τις αναρτήσεις στο διαδίκτυο κλπ.), σημειώστε τα, για να μην τα ξεχάσετε και καταγράψτε τα στον παρακάτω πίνακα:

ΠΟΛΥΣΗΜΙΑ	ΟΜΟΗΧΑ	ΠΑΡΩΝΥΜΑ
<ul style="list-style-type: none"> μονόβρα. α. το μολύβι β. στο ποσό που θα πληρώσω (από διαφήμιση) -Συχνός 1.τηλεοπιστή (μπαράκι 2.το τρωτικό καφέσκι) -Γράμμα 1.στοιχείο του αλφάβητου 2.στασιολή -Πρόσωπο 1.άνθρωπος 2.της γραμματικής (α,β,γ) -Πλάσι 1.καρτέλι με κάρτα γύστη 2.μολύβι με τριμερούς/μολύβι γύστη -Ουρά 1.αυτός (άου 2.από ανθρώπους που περιμένουν (ουρά ανθρώπων) -Γιάργος 1 	<ul style="list-style-type: none"> επίκαι σιλοσπό (οδηγητική συζήτηση) -Γιάργος (με τη γλώσσα) και Γιάργος (ή ύπνη) -Κόλη (κοίτη/μαγαζιά/κομμάτι) και Κόλη (κομμάτι συνήθως) -Δελφικός (που έχει δελφιστή) και Δελφός (από τη Δελφία) -Δάλο (μολύβιασπι) και Δάλο (από αποπλέγμα του Δελφίου) -Ηπταήμερι και Ηπταήμερο (ή?) -Γιάργος 1 2.Επίκαι-Σίλο 3.Βόλο-Βόλο 3.Πλασι-Πλασι 4.Γόλλος-γόλλος (=γολοτσόλι) 5.όλινο-όλιη (=στοιβάκι) 6.Ευαγόριο-εραγόριο 7.Ιός-ιός 8.Κόλη (κοίτη)-κόλη (=κομμάτι συνήθως) 9.Κρητικός-κρητικός 10.η-ηόλι -Λευτέρης 1 Θύρο-Θύρο κοινός-κοινός -Δάση 2 	<ul style="list-style-type: none"> μόστρος, κάστρος, πιστορας (από ανώδωτο) -Πορος (πόο κρότους) και Πορος (δουλητική περιφέρεια) -Ποσος (από ποσά) και Πόσος (από ποσά) -Ρήθη (βελωμάρως απομάρωση) και Ρήθη (το να πάθεις ένα σπυρίσμα) -Γαρόβιλος θαλασσινού μελιόκατακου και Μαριόβιλος (φρασι) -Εραγο (απομάρωσή υπηρέσει) και Ευαγο (από ποσά παραγωγή) -Γιάργος 1 Δάλο - Δάλο Ηίος 1 κρητικό-κρητικό οηλο-οηλο παιρνω-παιρνω κίλο-κίλο -Δάση 2 κοινός-κοινός υπόσώ - υποσώ ράλι-μολύβι κόρος - κορός βόλο (μολύβι) Πόλη (=αγιάννη) πολλο (=αγιάννη Δάση) 2.μολύβι (μολύβι) (=αποπλέγμα) μολύβι (=αποπλέγμα) 3.όλινο (όλινο) (=πο λίκος) 4.γόλλος (=πέλι) και γόλλος (=πέλι) 5.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 6.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 7.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 8.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 9.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 10.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο)
<ul style="list-style-type: none"> 1) Σύνταγμα (από ανθρώπους) 2) αλληλεγγύη (από ανθρώπους) 3) Γράμμα (από ανθρώπους) 4) Στασιολή (από ανθρώπους) 5) Πλάσι (από ανθρώπους) 6) Δελφικός (από ανθρώπους) 7) Ηπταήμερι (από ανθρώπους) 8) Γιάργος (από ανθρώπους) 9) Κόλη (από ανθρώπους) 10) Βόλο (από ανθρώπους) 11) Πλασι (από ανθρώπους) 12) Γόλλος (από ανθρώπους) 13) Δελφικός (από ανθρώπους) 14) Εραγόριο (από ανθρώπους) 15) Ιός (από ανθρώπους) 16) Κόλη (από ανθρώπους) 17) Κρητικός (από ανθρώπους) 18) Η-ηόλι (από ανθρώπους) 19) Θύρο (από ανθρώπους) 20) Κοινός (από ανθρώπους) 21) Υπόσώ (από ανθρώπους) 22) Ράλι (από ανθρώπους) 23) Κόρος (από ανθρώπους) 24) Βόλο (από ανθρώπους) 25) Πολλο (από ανθρώπους) 26) Μολύβι (από ανθρώπους) 27) Ολινο (από ανθρώπους) 28) Γόλλος (από ανθρώπους) 29) Εραγόριο (από ανθρώπους) 30) Εραγόριο (από ανθρώπους) 31) Εραγόριο (από ανθρώπους) 32) Εραγόριο (από ανθρώπους) 33) Εραγόριο (από ανθρώπους) 34) Εραγόριο (από ανθρώπους) 35) Εραγόριο (από ανθρώπους) 36) Εραγόριο (από ανθρώπους) 37) Εραγόριο (από ανθρώπους) 38) Εραγόριο (από ανθρώπους) 39) Εραγόριο (από ανθρώπους) 40) Εραγόριο (από ανθρώπους) 41) Εραγόριο (από ανθρώπους) 42) Εραγόριο (από ανθρώπους) 43) Εραγόριο (από ανθρώπους) 44) Εραγόριο (από ανθρώπους) 45) Εραγόριο (από ανθρώπους) 46) Εραγόριο (από ανθρώπους) 47) Εραγόριο (από ανθρώπους) 48) Εραγόριο (από ανθρώπους) 49) Εραγόριο (από ανθρώπους) 50) Εραγόριο (από ανθρώπους) 51) Εραγόριο (από ανθρώπους) 52) Εραγόριο (από ανθρώπους) 53) Εραγόριο (από ανθρώπους) 54) Εραγόριο (από ανθρώπους) 55) Εραγόριο (από ανθρώπους) 56) Εραγόριο (από ανθρώπους) 57) Εραγόριο (από ανθρώπους) 58) Εραγόριο (από ανθρώπους) 59) Εραγόριο (από ανθρώπους) 60) Εραγόριο (από ανθρώπους) 61) Εραγόριο (από ανθρώπους) 62) Εραγόριο (από ανθρώπους) 63) Εραγόριο (από ανθρώπους) 64) Εραγόριο (από ανθρώπους) 65) Εραγόριο (από ανθρώπους) 66) Εραγόριο (από ανθρώπους) 67) Εραγόριο (από ανθρώπους) 68) Εραγόριο (από ανθρώπους) 69) Εραγόριο (από ανθρώπους) 70) Εραγόριο (από ανθρώπους) 71) Εραγόριο (από ανθρώπους) 72) Εραγόριο (από ανθρώπους) 73) Εραγόριο (από ανθρώπους) 74) Εραγόριο (από ανθρώπους) 75) Εραγόριο (από ανθρώπους) 76) Εραγόριο (από ανθρώπους) 77) Εραγόριο (από ανθρώπους) 78) Εραγόριο (από ανθρώπους) 79) Εραγόριο (από ανθρώπους) 80) Εραγόριο (από ανθρώπους) 81) Εραγόριο (από ανθρώπους) 82) Εραγόριο (από ανθρώπους) 83) Εραγόριο (από ανθρώπους) 84) Εραγόριο (από ανθρώπους) 85) Εραγόριο (από ανθρώπους) 86) Εραγόριο (από ανθρώπους) 87) Εραγόριο (από ανθρώπους) 88) Εραγόριο (από ανθρώπους) 89) Εραγόριο (από ανθρώπους) 90) Εραγόριο (από ανθρώπους) 91) Εραγόριο (από ανθρώπους) 92) Εραγόριο (από ανθρώπους) 93) Εραγόριο (από ανθρώπους) 94) Εραγόριο (από ανθρώπους) 95) Εραγόριο (από ανθρώπους) 96) Εραγόριο (από ανθρώπους) 97) Εραγόριο (από ανθρώπους) 98) Εραγόριο (από ανθρώπους) 99) Εραγόριο (από ανθρώπους) 100) Εραγόριο (από ανθρώπους) 	<ul style="list-style-type: none"> κίραση (= ποτήρι) - κίραση (= πόλη του Γίπτος) κλίμα - κλίμα - κλίμα λίπη - λίπη - λίπη μύλο - μύλο 	<ul style="list-style-type: none"> βόλο (μολύβι) Πόλη (=αγιάννη) πολλο (=αγιάννη Δάση) 2.μολύβι (μολύβι) (=αποπλέγμα) μολύβι (=αποπλέγμα) 3.όλινο (όλινο) (=πο λίκος) 4.γόλλος (=πέλι) και γόλλος (=πέλι) 5.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 6.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 7.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 8.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 9.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 10.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 11.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 12.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 13.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 14.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 15.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 16.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 17.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 18.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 19.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 20.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 21.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 22.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 23.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 24.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 25.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 26.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 27.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 28.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 29.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 30.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 31.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 32.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 33.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 34.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 35.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 36.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 37.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 38.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 39.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 40.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 41.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 42.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 43.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 44.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 45.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 46.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 47.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 48.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 49.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 50.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 51.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 52.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 53.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 54.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 55.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 56.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 57.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 58.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 59.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 60.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 61.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 62.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 63.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 64.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 65.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 66.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 67.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 68.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 69.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 70.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 71.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 72.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 73.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 74.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 75.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 76.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 77.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 78.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 79.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 80.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 81.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 82.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 83.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 84.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 85.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 86.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 87.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 88.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 89.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 90.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 91.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 92.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 93.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 94.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 95.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 96.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 97.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 98.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 99.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο) 100.εραγόριο (=εραγόριο) και εραγόριο (=εραγόριο)



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΠΟΛΥΣΗΜΙΑ

μου κόβει α, το μικρό β, στο ποσό που θα πληρώσω (από διακρίμηση)

- Ζυγός: 1. παραδοσιακή ζυγαριά 2. το τυραννικό καθίστας
 - Γράμμα: 1. στοχείο του αλφαβήτου 2. επιστολή
 - Πρόσωπο: 1. άνθρωπος 2. της γραμματικής (α', β', γ')
 - Γλυκό: 1. αρτογέτο με ωραία γεύση
2. μιλώ με τρυφερότητα (μιλώ γλυκά)
 - Ουρά: 1. ενός ζώου 2. από ανθρώπους που περιμένουν (ουρά ανθρώπων)
- Γιώργος Λ

- Τι γυρίζει και μου λέει
- Μια αγελάδα σε αντιμετρώβιλο. (αγέλαδο)

- ωμός = α) άψητος β) κυνικός
- Μην τα λες τόσο ωμά
 - μια στιγμή να τα ψήσω από σίριαλ)

- Ειδύναμη = α) ενός ανθρώπου β) της αγάπης γ) στα μαθηματικά
- ΖΓράμμα = α) αλφαβήτου β) επιστολή
- ΞΠορεία = α) κατεύθυνση β) διαμαρτυρία
- ΦΛιμάνι = α) αγουροβόλιο β) παραθαλάσσια πόλη
- Λευτέρης Κ

- Τόνος: 1. η έξαρση της φωνής σε ορισμένη συλλαβή μιας λέξης
2. ψοφί
3. μέτρο χωρητικότητας
- Θάβω: 1. κακολογώ
2. βάζω κατι κατω απο το χωμο
- Πλάη: 1. παραπλάνηση
2. ξυλουργικό εργαλείο - Δανάη Γ

- πάντα: 1) ζώο
- 2) επίρημα
- αδέσποτη: 1) για γάτα
- 2) σφαλιόρα

Δημήτρης Κ



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΟΜΟΧΑ

σήμια σύνομο από καθημερινή συζήτηση
-Γλείρω(με τη γλώσσα) και Γλύρω(ο γλύπτης)
-Κλήμα(κληματοριά,αμπέλι) και Κλίμα(καιρικές συνθήκες)
-Δοκίμιός (που έχει δοκιμαστεί) και Δοκίμιός (από τη Δανία)
-Διάλειμμα(διακοπή) και Διάλυμα(το αποτέλεσμα του Διαλύω)
-Ηττα(χάνω) και Ητα(το γράμμα 'η')
-Γιώργος Λ

- 1) Σήνω-Σύνο
- 2) Βάζω-Βάζο
- 3) Πιάνω-Πιάνο
- 4) Γάλλος-γάλλος(=γαλοπούλα)
- 5) Δίνει-δίη(=ατρόβυλος)
- 6) Ευφορία-εφορία
- 7) Ίός-ιός
- 8) Κλήμα(=αμπέλι)-κλίμα(=καιρικές συνθήκες)
- 9) Κρητικός-κρετικός
- Ηίηη-νοίη

-Λευτέρης Κ

Θυρα-Θηρα
καινος-κενος
-Δανια Σ

κύρωση (= ποιητ) - κίρρωση (= πάθηση του ήπατος)
κλείνει - κλίνει - κλίνη
λίπη - λείπει - λίπη
μήλα - μίλα

ΠΑΡΩΝΥΜΑ

μάστορας, κίστορας, πίστορας (από ανέκδοτο)
-Νόμος (του κράτους) και Νομός (διοικητική περιφέρεια)
-Νόσος (ασθένεια) και Νόστος (νοσταλγία)
-Ρήξη(Σιχαρισμός,απομάκρυνση)
και Ρίψη(το να πετάξω ένα αντικείμενο)
-Γαρίδα(είδος θαλασσινού μαλακόστρακου) και
Μαρίδα(είδος ψαριού)
-Εφορία(οικονομική υπηρεσία) και
Ευφορία(πλούσια παραγωγή)
-Γιώργος Λ

Δανία - δάνεια

Ηλιος Ε

πρωτο-πρωτοτυπο

σφρηα-σφρηγα

πειρω-πειρω

κλιμα-κλιμα

-Δανια Σ

κοινοτοπία - καινοτομία

υπονοώ - επινοώ

ρύζι- μυρίζω

νόμος - νομός

1) Πάλη(=ζατιά) Πάλη(=αγώνισμα)

παλλει(=κουτάω δυνατά)

2) μέλι, μέλι, μέλλει(=σπορεύω)

μέλει(=ειδιαφέρει)

3) λύπη, λείπει, λίπη(=το λίπος)

4) λιμός(=πείνα), λοιμός(=επιδημία)

5) κρήνη(=βρύση), κρείνοι(βουλιάδι)

κρείει(=σηματίζω γνώμη)

6) χιόρων(=γουρούνη), χιήρων(=αυτός/

αυτή που έχασαν τους συζύγους

τους), χιήρων(=χέρη), χιήρων(=ο

κένταυρος)



δ' φάση: 5^η διδακτική ώρα – στην αίθουσα διδασκαλίας (2^ο φύλλο εργασίας)

Οι μαθητές χωρισμένοι σε ομάδες επεξεργάστηκαν το [2^ο φύλλο εργασίας](#). Στον διαδραστικό πίνακα προβλήθηκε το υλικό που είχε συγκεντρωθεί στο wiki, το οποίο μοιράστηκε στις ομάδες και σε έντυπη μορφή. Επειδή λόγω πρακτικής δυσκολίας δεν μεταφέρθηκαν στην αίθουσα διδασκαλίας οι φορητοί υπολογιστές, οι μαθητές κλήθηκαν να δημιουργήσουν και να γράψουν χειρόγραφα αινίγματα, γρίφους, σπαζοκεφαλιές, ένα σύντομο θεατρικό διάλογο, ένα διαφημιστικό μήνυμα ή ένα ποίημα αξιοποιώντας το υλικό που είχε συγκεντρωθεί στο wiki. Κάτω από το κείμενο ζητήθηκε από τους μαθητές να γράψουν το γλωσσικό φαινόμενο που αξιοποίησαν. Συμφωνήσαμε ότι δύο τουλάχιστον από τα μέλη της κάθε ομάδας θα αναλάμβαναν να αντιγράψουν τα κείμενα που θα παραγάγει η ομάδα του σε ένα αρχείο Word και να τα ανεβάσουν στο wiki της τάξης.

Οι ομάδες άρχισαν να εργάζονται σιωπηλά. Πολύ γρήγορα η συζήτηση άρχισε να γίνεται εντονότερη και ακούγονταν επιδοκιμασίες, γέλια και επιφωνήματα ενθουσιασμού κάθε φορά που η ομάδα είχε μια καινούρια ιδέα. Λόγω του ότι το τελευταίο αυτό μέρος της εργασίας ήταν καθαρά δημιουργικό, η διδάσκουσα δεν παρενέβη σχεδόν καθόλου στις δραστηριότητές τους, κινούνταν απλώς διακριτικά ανάμεσά τους παρακολουθώντας την πορεία της δουλειάς τους.

Παρέμβαση-πρόταση έγινε μόνο σε δύο ομάδες που είχαν την ιδέα να φτιάξουν διαφημιστικά μηνύματα. Οι ομάδες αυτές παρακινήθηκαν να μην μείνουν μόνο στο γραπτό κείμενο, αλλά να σκεφτούν και τη μορφή που θα μπορούσε να έχει το διαφημιστικό τους μήνυμα φτιάχνοντας το σκαρίφημα μιας μικρής διαφημιστικής αφίσας, για παράδειγμα. Τους ζητήθηκε να σκεφτούν την οργάνωση του μηνύματός τους, το μέγεθος και το είδος της γραμματοσειράς, αν θα χρησιμοποιήσουν μικρά ή κεφαλαία γράμματα και σε ποια σημεία και αν το μήνημά τους θέλουν να περιλαμβάνει εικόνα, ώστε οι συμμαθητές τους που θα αναλάβουν την πληκτρολόγηση της διαφήμισης να έχουν μια σαφή εικόνα για το τι πρέπει να κάνουν.

	<p>ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ <i>επένδυση στην κοινωνία της γνώσης</i></p>	
<p>Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο</p>	<p>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ</p>	<p>πρόγραμμα για την ανάπτυξη ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ</p>
<p>Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης</p>		

Οι διαφημίσεις στην τελική τους μορφή ήταν οι εξής:

ΟΜΑΔΑ 1

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

**-ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟ ΤΟ ΚΛΙΜΑ
ΘΕΛΕΙ ΚΑΙ ΩΡΑΙΟ ΚΛΗΜΑ-**

Όχι άλλα δανεικά!
Πάρτε μονάχα **σταφύλια δανικά**
Όλο το **κλήμα** είναι **μέλι**
κι αν είναι και δανέζικα
εμένα δε με μέλει.

ΔΑΝΙΚΑ ΣΤΑΦΥΛΙΑ
ΑΕ



Αγοράστε τα **σταφύλια** μας γιατί σας
κόβει



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

-ΜΗ ΜΑΣ ΚΑΝΕΙΣ ΤΟ ΓΑΛΛΟ ΦΑΕ ΑΠΟ ΤΗ ΚΡΗΤΗ ΓΑΛΟ-

Μπορεί να είμαι Κρητικός |
αλλά να σαι κριτικός
Κι αν ακόμα είσαι Γάλλος
Άλλο πράγμα ο ντόπιος
γάλλος
πάρε γάλο ελληνικό,
νόστιμο και τρυφερό.



Μεγάλοι είναι οι δικοί μας οι γάλλοι
που έχουν ζήτηση μεγάλη



Μην πάθετε καμία Ήττα

πάρετε από την **εταιρεία ΗΤΑ "Η"**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΤΑ ΚΡΗΤΗΣ

 <p>Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο</p>	 <p>ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ <i>επένδυση στην κοινωνία της γνώσης</i></p> <p>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ</p> <p>Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης</p>	 <p>ΕΣΠΑ 2007-2013 πρόγραμμα για την ανάπτυξη ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ</p>
--	---	---

ΟΜΑΔΑ 4

ΟΜΑΔΑ 4 (ΥΟΛΟ)

ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

TOOTH-EX



Με το στοματικό διάλυμα **TOOTH-EX**

Κάντε ένα διάλειμμα από τα μικρόβια

(ΟΜΟΧΑ)

Επίσης, η ομάδα 4 δημιούργησε ένα ανέκδοτο, δύο αινίγματα και δύο φράσεις με λογοπαίγνια:



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΝΕΚΔΟΤΟ

Έχουν πιώσει έναν Γάλλο σε μια φυλή ανθρωποφάγων.

Λέει ο ένας ανθρωποφάγος στον άλλο:

- Τι θα φάμε;
- Γάλλο!

(ΠΑΡΩΝΥΜΑ: Γάλλος, γάλος)

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Α) Τι κοινό έχει ο άνθρωπος με τη γραμματική;

Πρόσωπο

Β) Τι κοινό έχει η ήττα στη Μικρασιατική εκστρατεία με την αλφαβήτα;

Το γράμμα ήττα

ΦΡΑΣΕΙΣ

Ρε μεγάλε, σήκω να φας ένα σύκο

(ΟΜΟΧΑ)

Πήγα στην Εφορία και έχασα την ευφορία μου

(ΟΜΟΧΑ)

ΟΜΑΔΑ 5

Η ομάδα αυτή έγραψε στην αρχή ορισμένα δίστιχα, τα οποία στη συνέχεια αξιοποίησε για τη σύνθεση ενός αφηγηματικού ποιήματος. Τα δίστιχα που αξιοποιήθηκαν ήταν μεταξύ άλλων τα εξής:

«Μου φύγανε τα χρήματα και η νίκη,

ωχ, πώς θα πληρώσουμε το νοίκι.»

« Πήρα λουλούδια. Πού τα βάζω; Πού τα βάζω;

Μάλλον σε ένα βάζο.»

« Είμαι γεμάτη λύπη,

γιατί έχει φύγει και που λείπει.»

«Βγήκα από το καράβι στη μεγάλη θύρα

Στο νησί που το λένε Θήρα.»

Το ποίημα που τελικά συνέθεσαν κατόπιν βελτιώσεων ήταν το εξής:



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΚΑΣΤΟΡΑ

Ο αγαπημένος φίλος Νίκος Κάστορας,
που ετύχανε να είναι μέγας μάστορας,
με πήρε σήμερα να φάμε μια γαρίδα,
μα μετανιώσαμε και παραγγείλαμε μαρίδα.
Σαν φάγαμε του λέω «Νίκο, σήκω!»
Μα μου ῥξε: «Περίμενε, θα φέρουν γλυκό σύκο.
Για κάτσε να σου πω να σου πω τα βάσανά μου
να ανασάνει λίγο η καρδιά μου!
Πήγα που λες κι εγώ στην Κόστα Ρίκα
για να δω τη θεία τη Μαρίκα.
Εκεί παντρεύτηκα τη Νίκη.
Όλο το σόι χάρηκε. Μεγάλη νίκη!
Η μάνα μου μας έκανε δωράκι ένα βάζο,
στο σπίτι το καινούριο μας
τα λουλουδάκια μας μέσα να βάζω.
Μα επειδή δεν πλήρωσα το νοίκι
μ' έδιωξαν απ' το καινούριο σπίτι,
έχασα και τη γυναίκα μου, τη Νίκη.
Τώρα έχω μεγάλη λύπη
γιατί η Νίκη έφυγε σου λέω
και μου λείπει.
Γ' αυτό σε πλοίο θα μπω απ' τη μεγάλη θύρα
και θα βγω στο νησί που το φωνάζουν Θήρα.
Και όταν ξεχαστεί το ρεζιλίκι,
ελπιζώ να τα ξαναφτιάξω με τη Νίκη! ».



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
πρόγραμμα για την ανάπτυξη

Η δουλειά των υπόλοιπων ομάδων ήταν η εξής:

ΟΜΑΔΑ 2

Ο μάστορας και ο πάστορας

Πήγανε και φάγανε

Μαρίδα και γαρίδα

(ΠΑΡΩΝΥΜΑ)

Όρισαν ένα νόμο πάλι στο νομό:

«ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η θήρα στη Θήρα!»

(ΤΟΝΙΚΑ ΠΑΡΩΝΥΜΑ / ΟΜΟΧΑ)

Μεγάλα μπισκότα με γάλα

Στην κρήνη φυτρώνουν οι κρίνοι

(ΟΜΟΧΑ)

ΟΜΑΔΑ 3

Εχω μια λιπη

Γιατι μου λειπει

Και από κεινη την μερα

Τρωω συνεχεια λιπη

Παιζω πιανο

Κοιταω πανω

Και νομιζω

Πως τα αστερια πιανω

Παω στην Υδρα

Να φαω γαριδα

Μα ο μαγαζατορας

Μου εφερε μηριδα

ΟΜΑΔΑ 6

ΠΑΡΩΝΥΜΑ

Τον ρώτησα τι έφαγε
Και μου είπε σκέτο ρύζι
Και εγώ του είπα απλώς
Πως κάτι μου μυρίζει

Πήγα στην ταβέρνα
Και παρήγγειλα γαρίδα
Αλλά τελικά στο πιάτο μου
Μου έφεραν μαρίδα

Ήταν ένας πάστορας
και ευλόγησε ένα μάστορα
να φτιάξει το κάστρο ενός κάστορα

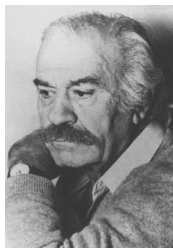


Μετά τη δακτυλογράφηση και το ανέβασμα των εργασιών στο wiki αφιερώθηκε μέρος μιας άλλης διδακτικής ώρας για την παρουσίαση στην τάξη των εργασιών της τελευταίας φάσης. Οι ομάδες παρουσίασαν τα κείμενά τους με χαρά, αλλά και με μια μικρή διστακτικότητα για το αν θα αρέσουν στην υπόλοιπη τάξη. Η επιδοκιμασία των συμμαθητών και της διδάσκουσας τους προκάλεσε ευχαρίστηση και ικανοποίηση.



ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 (ΟΜΑΔΕΣ 1^η και 4^η)



Τώρα πια γνωρίζετε το πρόσωπο της διπλανής φωτογραφίας. Ξέρετε ότι τα σκίτσα, οι γελοιογραφίες, τα θεατρικά έργα, ακόμα και οι πίνακες του *Μέντη Μποσταντζόγλου (Μποστ)* διακρίνονται για την καυστικότητα και το χιούμορ τους. Η σατιρική του διάθεση εκφράζεται στο ύφος της ζωγραφικής του, το οποίο εναρμονίζεται και με τον τρόπο που χειρίζεται τη γλώσσα, την επιλογή των λέξεων και την ηθελημένη, υπαινικτική ανορθογραφία του.



Ας αναζητήσουμε, λοιπόν, μερικούς από τους τρόπους που χρησιμοποιεί για να προκαλέσει το γέλιο παρατηρώντας κάποια από τα έργα του.

Αναζητήστε το αναπάντεχο παιχνίδι που παίζει ο καλλιτέχνης με τη σημασία των λέξεων παρατηρώντας:

- Ένα ζωγραφικό έργο του



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



- Δύο σκίτσα (να εστιάσετε στη χρήση των λέξεων «πανί» της 1^{ης} εικόνας και «μαύρισμα» της 2^{ης} εικόνας)



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



1 δραχμής, της σειράς της Ναυτιλίας. Έλλην Μπουντοπόρος έπιβαίνων πενταετούς σχεδίας, πάει για σίγουρο πνίζιμο. Γύρω-γύρω υπάρχει γραμμένο εύθυμο τραγουδάκι της περιοχής του Μασσαίου.



- Το εξώφυλλο ενός δίσκου που έχει φιλοτεγήσει



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



- μια διαφήμιση που συνέθεσε (να αναφερθείτε στη χρήση της λέξης «αλάτι»)



- Ένα απόσπασμα από το θεατρικό του έργου «Μήδεια».

Από το έργο του Μποστ «Μήδεια»

ΚΑΛΟΓΡΙΑ: Μίαν ωραίαν πρότασιν έχω κι εγώ να κάμω...
 Να με προσλάβετε εδώ, ώστε να σας συνδράμω.
 Ως καλογραία μοναχή και ζων τώρα μονάχη
 Ελπίζω μιαν κατάληξιν η πρότασίς μου να 'χει.

ΜΗΔΕΙΑ: Αγαπητή μου μοναχή που ζεις τώρα μονάχη
 μιαν ευτυχή κατάληξιν η πρότασίς σου θα 'χει.
 Η προστασία των παιδιών σήμερα επιβάλλει



Κατά την έξοδον αυτών μίαν προσοχήν μεγάλη.[...]

Συ καλογραία μοναχή και ζων και γω μονάχη

Εν τέλει δύο μοναχάς τ' ανάκτορόν μου θα 'χει.

✿ Δημιουργήστε ένα πίνακα (Εισαγωγή → πίνακας) με τρεις στήλες και με τη βοήθεια του [Λεξικού της Κοινής Νεοελληνικής](#) από την Πύλη για την ελληνική γλώσσα καταγράψτε:

Στην 1^η στήλη: τις λέξεις που εντοπίσατε

Στη 2^η στήλη: τις διαφορετικές σημασίες με τις οποίες συναντώνται μέσα στο κείμενο

Στην 3^η στήλη: άλλες σημασίες που πιθανόν έχουν οι συγκεκριμένες λέξεις.

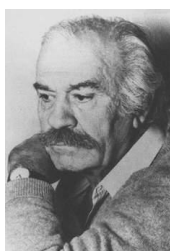
Ας καταλήξουμε σε ένα γενικό συμπέρασμα:

✿ Ο καλλιτέχνης αξιοποιεί, για να προκαλέσει το γέλιο, ένα φαινόμενο που παρατηρείται στη γλώσσα μας και ονομάζεται **πολυσημία** της λέξης. Επιχειρήστε να ορίσετε την παραπάνω έννοια. Διαβάστε και [τον ορισμό του σχολικού βιβλίου](#) . Συμπληρώστε ή βελτιώστε τον ορισμό σας, αν χρειάζεται.

✿ Ανεβάστε τον πίνακα που δημιουργήσατε και τα συμπεράσματά σας στο wiki της τάξης.

(πίσω)

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 (ΟΜΑΔΕΣ 2^η και 5^η)



Τώρα πια γνωρίζετε το πρόσωπο της διπλανής φωτογραφίας. Ξέρετε ότι τα σκίτσα, οι γελοιογραφίες, τα θεατρικά έργα, ακόμα και οι πίνακες του *Μέντη Μποσταντζόγλου (Μποστ)* διακρίνονται για την καυστικότητα και το χιούμορ τους. Η σατιρική του διάθεση εκφράζεται στο ύφος της ζωγραφικής του, το οποίο εναρμονίζεται



και με τον τρόπο που χειρίζεται τη γλώσσα, την επιλογή των λέξεων και την ηθελημένη, υπαινικτική ανορθογραφία του.

Ας αναζητήσουμε, λοιπόν, μερικούς από τους τρόπους που χρησιμοποιεί για να προκαλέσει το γέλιο παρατηρώντας κάποια από τα έργα του.

Αναζητήστε το αναπάντεχο παιχνίδι που παίζει ο καλλιτέχνης με τις λέξεις και την ορθογραφία τους. Ψάξτε τις λέξεις που λόγω της λανθασμένης ορθογραφίας τους αποκτούν διαφορετικό νόημα ή αυτές που το άκουσμά τους μπορεί να οδηγήσει σε αστείες παρεξηγήσεις παρατηρώντας:

- πέντε σκίτσα





Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



Στο πλάι γράφει: Φωτο Μπαστ.

(φωτογράφου των οραίων)





Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



Δύο γελοιογραφίες του





Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
πρόγραμμα για την ανάπτυξη



- Δύο αποσπάσματα από τα θεατρικά του έργου « Μήδεια» και «Ρωμαίος και Ιουλιέτα».

Απόσπασμα από τη «Μήδεια» του Μποστ

ΚΑΛΟΓΡΙΑ:

Σαν νέος άνθρωπος κι εγώ κι αθώο θηλυκό



Στην Κρήτη έμπλεξα λοιπόν με κάποιο Κρητικό.

Αλλά για τύχη μου κακή αυτός ο Κρητικός

εκτός που ήταν Κρητικός ήταν και κριτικός.

Σ' εφημερίδες δηλαδή έγραφε κριτικές

για παραστάσεις που 'βλεπε αυτός θεατρικές.[...]

Πάω στη χήρα μάνα μου, αυτό κι αυτό συμβαίνει

Μητέρα δωσ' μου την ευχή, είμαι ερωτευμένη.

Είμαι τρελή και παλαβή μ' αυτό το παλικάρι

Γιάννη τον λεν, εργατικός και θέλει να με πάρει.

Έχει στρωμένη μια δουλειά, είναι εργατικός

Και χαίρει εκτιμήσεως ως νέος κριτικός.

«Το ότι είναι Κρητικός δε μ' ενοχλεί» μου κάνει

«κι ας είναι κι απ' την Κέρκυρα κι ας είναι απ' τη Μάνη

Αφού εσύ τον διάλεξες να γίνει σύζυγός σου

Και θες να ζεις με Κρητικό λογαριασμός δικός σου.

Τώρα ευθέως να μου πεις τι εργασία κάνει

Και μη μου λέγεις Κρητικός κι ότι τον λένε Γιάννη!»

«Μητέρα, σας εξήγησα, είναι εργατικός

Έχει μια μόνιμη δουλειά και είναι κριτικός.»

«Αυτό μου το 'πες. Σε ρωτώ κι απάντησε ευθέως

Τι εργασίαν ακριβώς κάνει αυτός ο νέος .

Συ απαντάς αόριστα και μονολεκτικώς



Είναι πολύ εργατικός και είναι Κρητικός.

Αυτό δεν είν' απάντησις! Εν πάση περιπτώσει

Πες μου πόθεν κατάγεται πού έχει μεγαλώσει!»

«Είναι μητέρα Κρητικός, γεννήθηκε στην Κρήτη

Καταγωγή του τα Χανιά, κοντά στον Ψηλορείτη.»

«Θέλεις να πεις πως το παιδί που είναι Κρητικός

Εκτός που είναι Κρητικός είναι και κριτικός;»

«Μα τι σας λέω βρε μαμά, εδώ και τόσην ώρα;

Μπερδέψατε επάγγελμα, καταγωγή και χώρα.»

Απόσπασμα από το έργο «Ρωμαίος και Ιουλιέτα» του Μποστ

Κα ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ:

Μπαίνεις στα 14 αγαπητή μου κόρη

Και θεωρώ είναι καιρός να νυμφευτείς αγόρι.

Ένας ωραίος νεαρός που λέγεται και Πάρης

Σε ζήτησε διά σύζυγον και λέγω να τον πάρεις.

Μην αρνηθείς την πρότασιν και το ΝΑΙ με βια.

Άλλες στην ηλικία σου έχουνε δυο παιδιά.

Περνά ο χρόνος γρήγορα, γοργά περνούν τα χρόνια

Και λαχταρώ από εσέ να 'χω μικρά εγγόνια[...]

Στα 16 δύσκολα θα 'ρθούν να σε ζητήσουν

Γεροντοκόρες δεν ζητούν οι νέοι διά να ζήσουν.

Έχεις 24 ώρες να το σκεφθείς



Και με τον Πάριν σύζυγον νυφούλα να στεφθής.

Εάν τον Πάριν τελικά δέχεσαι να τον πάρεις

Χαράν θα πάρωμε εμείς, θα πάρει και ο Πάρης

✿ Δημιουργήστε ένα πίνακα (Εισαγωγή → πίνακας) με τρεις στήλες και με τη βοήθεια του [Λεξικού της Κοινής Νεοελληνικής](#) από την Πύλη για την ελληνική γλώσσα καταγράψτε:

Στην 1^η στήλη: τη μια ορθογραφική εκδοχή της λέξης και τη σημασία της.

Στη 2^η στήλη: την άλλη ορθογραφική εκδοχή και τη διαφορετική της σημασία.

Στη 3^η στήλη: μια τρίτη ορθογραφική εκδοχή που πιθανόν να υπάρχει και τη δική της διαφορετική σημασία.

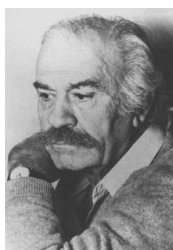
✿ Ας καταλήξουμε σε ένα γενικό συμπέρασμα:

✿ Ο καλλιτέχνης αξιοποιεί, για να προκαλέσει το γέλιο, μια κατηγορία λέξεων που ονομάζονται **ομόηχες**. Επιχειρήστε να ορίσετε την παραπάνω έννοια. Διαβάστε και [τον ορισμό του σχολικού βιβλίου](#). Συμπληρώστε ή βελτιώστε τον ορισμό σας, αν χρειάζεται.

✿ Ανεβάστε τον πίνακα που δημιουργήσατε και τα συμπεράσματά σας στο wiki της τάξης.

([πίσω](#))

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 (ΟΜΑΔΕΣ 3^η και 6^η)



Τώρα πια γνωρίζετε το πρόσωπο της διπλανής φωτογραφίας. Ξέρετε ότι τα σκίτσα, οι γελοιογραφίες, τα θεατρικά έργα, ακόμα και οι πίνακες του *Μέντη Μποστ* διακρίνονται για την καυστικότητα και το χιούμορ τους. Η σατιρική του διάθεση



εκφράζεται στο ύφος της ζωγραφικής του, το οποίο εναρμονίζεται και με τον τρόπο που χειρίζεται τη γλώσσα, την επιλογή των λέξεων και την ηθελημένη, υπαινικτική ανορθογραφία του.

Και τώρα ας αναζητήσουμε μερικούς από τους τρόπους που χρησιμοποιεί για να προκαλέσει το γέλιο παρατηρώντας μερικά από τα έργα του.

Αναζητήστε το αναπάντεχο παιχνίδι που παίζει ο καλλιτέχνης με τους παραπλήσιους ήχους ορισμένων λέξεων. Ψάξτε τις λέξεις που μοιάζουν μεταξύ τους ή που λόγω της λανθασμένης ορθογραφίας τους παραπέμπουν σε άλλη λέξη με παρόμοια προφορά παρατηρώντας:

- τρία σκίτσα



(«Η γοργών και χάριν έχει»)



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

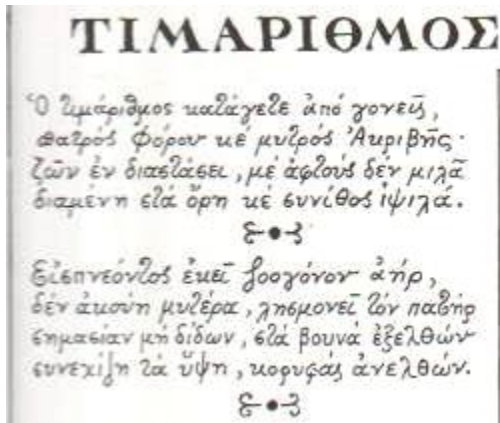
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



- ένα χιουμοριστικό ποιηματάκι



- μια ... αυτοδιαφήμισή του



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

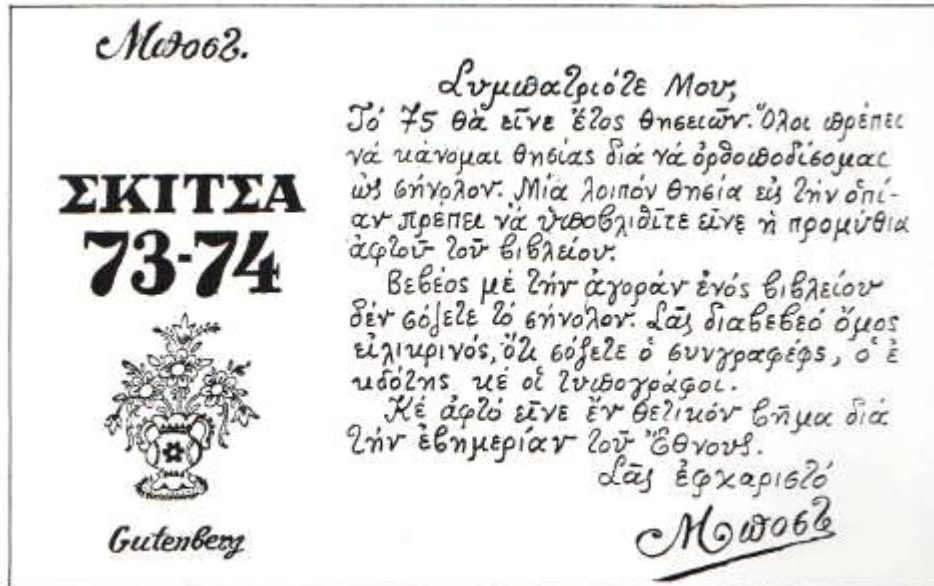


ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



Αντοδιαφήμιση του Μπόστ για το βιβλίο "Σκίτσα 73-74".

- Τρία αποσπάσματα από τα θεατρικά του έργου «Φαύστα» και «Μήδεια».

Από τη «Φαύστα» του Μπόστ

A) ΕΛΕΝΗ: Δεν έπραξες πολύ καλά – διότι αυτές τας μέρας
κυκλοφορεί στην θάλασσαν ένα θαλάσσιον τέρας.
έχει επίμηκον ουράν, τεράστιον κεφάλι,
δελφίνι άλλοι το καλούν, σκυλόψαρον οι άλλοι.

ΦΑΥΣΤΑ: Εις διαδόσεις ευτυχώς δεν δίδω σημασίας.
τέρας θα το ονόμασαν εκ της αποστασίας.
ίσως εις μιαν απόστασιν να είδον καμιάν βάρκα,
και το 'βγαλαν σκυλόψαρο που βγήκε για μια τσάρκα.

B) ΓΙΑΝΝΗΣ: Ο Παναγιώτου δικαστής, γεννήθη εν Λαμία



τον Αύγουστον του 12 εις τας τριανταμία.

από μικρός ξεχώριζεν, για τα βιβλία ζούσε,

ενώ οι άλλοι έπαιζαν εκείνος μελετούσε.[...]

τελειώσας το Γυμνάσιον και πάντα αριστεύων,

εισέρχεται στην Νομικήν, την θέμιδα θητεύων.[...]

το σπίτι του συνόρευεν σχεδόν με το δικό του

πολλάς φορές οργάνωνε και βόλτα με το γιωτ του.

υπήρξεν πλούσιος πολύ. Αλλά ο Παναγιώτου

όταν εφτώχυνε πολύ επώλησε το γιωτ του.

Κος ΙΑΤΡΟΥ: Τόσο λοιπόν ήτο σκληρός αυτός ο Παναγιώτου

που εις μιαν κρίσιμον στιγμήν επώλησε τον γιο του;

ΓΙΑΝΝΗΣ: Πού βλέπετε σκληρότητα; Ο γέρων Παναγιώτου

τον γιο του δεν επώλησε. Επώλησε το γιωτ του.

ΦΑΥΣΤΑ: Συνέβη παρεξήγησις . Σας είπε για το γιωτ του

κι εσείς εδώ νομίσατε πως είπε για το γιο του.

Άλλωστε ποιος θ' αγόραζε ολόκληρο αγόρι

έναν σχεδόν μαντράχαλον που είχε και μια κόρη.

Αν ήτο βρέφος βέβαια πιο εύκολο θα ήτο

θα επωλείτο σε γονείς ή θα υιοθετείτο.[...]

Το μόνον σφάλμα κατ' εμέ του γέρων Παναγιώτου

Είναι ότι πωλών το γιωτ δεν τόπε εις το γιο του.



Και επειδή μερίδιον είχε ο γιος στο γιωτ του
Τράβηξε μία μήνυση ο γιος στον Παναγιώτου.
Συνέβη όμως πρόεδρος να είναι ο Παναγιώτου
Κι έχασε την υπόθεση ο γιος γι' αυτό το γιωτ του
Κι έριξεν χρόνους δώδεκα στο δυστυχές παιδί του
Και τώρα εις τας φυλακάς εκτίει την ποινή του.

Από τη «Μήδεια» του Μποστ

ΜΗΔΕΙΑ: Να έρχεται ο Ιάσονας. Ας δείξω ηρεμία
μα τον ψαρέψω εύκολα με λίγη ψυχραιμία.

Οι άνδρες λένε πιάνονται πρώτα απ' το στομάχι.

Ιάσονα, εάν πεινάς μέσα υπάρχουν μύδια.

ΙΑΣΩΝ: Όπως γνωρίζεις Μήδεια δεν αγαπώ τα μύδια.


Άλλωστε πριν ετσίμπησα στιφάδο με κρεμμύδια

κι αν φάγω τώρα μύδια, αγαπητή μου Μήδεια

θα με πειράζουν φοβερά τα επιπλέον μύδια.

Αφού σου είπα έφαγα στιφάδο με κρεμμύδια

Δεν πρέπει να 'σαι φορτική προτείνοντάς μου μύδια.

 Δημιουργήστε ένα πίνακα (Εισαγωγή → πίνακας) με τρεις στήλες και με τη βοήθεια του [Λεξικού της Κοινής Νεοελληνικής](#) από την Πύλη για την ελληνική γλώσσα καταγράψτε:

Στην 1^η στήλη: τη μία λέξη και τη σημασία της.



Στη 2^η στήλη: την λέξη με την οποία μοιάζει και τη σημασία της.

Στη 3^η στήλη: επισημάνετε σε ποιες περιπτώσεις η διαφορά των λέξεων αφορά μόνο στον τόνο τους.

Ας καταλήξουμε σε ένα γενικό συμπέρασμα:



Ο καλλιτέχνης αξιοποιεί, για να προκαλέσει το γέλιο, μια κατηγορία λέξεων που ονομάζονται **παρώνυμα**. Επιχειρήστε να ορίσετε την παραπάνω έννοια. Τι θα μπορούσε να σημαίνει **τονικά παρώνυμα**; Διαβάστε και [τον ορισμό του σχολικού βιβλίου](#). Συμπληρώστε ή βελτιώστε τον ορισμό σας, αν χρειάζεται.



Ανεβάστε τον πίνακα που δημιουργήσατε και τα συμπεράσματά σας στο wiki της τάξης.

[\(πίσω\)](#)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

Η εβδομάδα που ακολουθεί είναι εβδομάδα αναζήτησης! Έχετε αυτιά και μάτια ανοιχτά και, όπου κι αν είστε, να έχετε μαζί σας μολύβι και χαρτί. Αποστολή σας είναι να συγκεντρώσετε όσο το δυνατόν περισσότερα παραδείγματα πολυσημίας, ομόηχων ή παρώνυμων μπορείτε να αντλήσετε από το περιβάλλον σας. Παρακολουθήστε με προσοχή ό,τι συμβαίνει γύρω σας (τις συζητήσεις όσων σας περιβάλλουν, τα δελτία ειδήσεων, τα σίριαλ, τις διαφημίσεις, τις ραδιοφωνικές εκπομπές, τις αναρτήσεις στο διαδίκτυο κλπ.), σημειώστε τα, για να μην τα ξεχάσετε και αναρτήστε τα στη σελίδα με τίτλο «Πολυσημία, ομόηχα, παρώνυμα» που έχει ανοίξει στο wiki της τάξης μας.

[\(πίσω\)](#)

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2



- ➔ Ανοίξτε στο wiki της τάξης μας τη σελίδα με τίτλο «Πολυσημία, ομόηχα, παρώνυμα» και μελετήστε τα παραδείγματα που έχουν συγκεντρωθεί εκεί.
- ➔ Επιλέξτε μερικά από αυτά τα παραδείγματα και αξιοποιήστε τα για να φτιάξετε αινίγματα, γρίφους, σπαζοκεφαλιές, ένα σύντομο θεατρικό διάλογο, ένα διαφημιστικό μήνυμα, ένα ποιηματάκι ή ό,τι άλλο νομίζετε.
- ➔ Αναρτήστε στο wiki το φύλλο εργασίας που ετοιμάσατε.

[\(πίσω\)](#)



Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το υλικό του 1^{ου} φύλλου εργασίας μπορεί να αντληθεί από σκίτσα, γελοιογραφίες και κείμενα διαφορετικών γελοιογράφων, σκίτσογράφων ή ευθυμογράφων ή ακόμα από διαφημιστικά σποτ και αποσπάσματα από ελληνικές ταινίες ή τηλεοπτικές σειρές. Επίσης, στο 2ο φύλλο εργασίας μπορεί να ζητηθεί από τους μαθητές να δημιουργήσουν ένα ηλεκτρονικό παιχνίδι (π.χ. μέσω μιας εφαρμογής τύπου hot potatoes) για τους συμμαθητές τους.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Η εφαρμογή του σεναρίου έγινε ομαλά και χωρίς δυσκολίες. Οι δυναμική του συγκεκριμένου τμήματος ούτως ή άλλως ευνοεί τις ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες, τις οποίες τα παιδιά πραγματοποιούν πάντα με μεγάλη προθυμία, ενώ η ατμόσφαιρα του χιούμορ επηρέασε ακόμα θετικότερα το κλίμα της τάξης. Ο Μποστ αντιμετωπίστηκε εξ αρχής ως ένας καλλιτέχνης των προηγούμενων δεκαετιών, τον οποίο οι μαθητές φάνηκαν πρόθυμοι να γνωρίσουν και παρατήρησαν με ενδιαφέρον τις ιδιαιτερότητες του χιούμορ του. Τα γλωσσικά φαινόμενα που μελετήθηκαν κατακτήθηκαν με ευκολία και αφομοιώθηκαν, όπως φάνηκε και από τις ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες της τελευταίας φάσης, οι οποίες ήταν για τις περισσότερες ομάδες αρκετά επιτυχείς. Η συγκέντρωση αυθεντικού υλικού στο wiki της τάξης δεν είχε την αναμενόμενη συμμετοχή, συγκεντρώθηκε βέβαια αρκετό υλικό, αλλά από σχετικά λίγους μαθητές, πράγμα που πιθανότατα συνδέεται με το γεγονός ότι η δραστηριότητα συνέπεσε με σχολικές διακοπές.



Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αρχάκης, Α. & Τσάκωνα Β. (χ.χ.) [Χιούμορ, κριτικός γραμματισμός και Γ2.](#)
Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

[30/6/2015]

Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών της Ελληνικής Γλώσσας για το Γυμνάσιο (ΦΕΚ 303B/13-3-2003). Διαθέσιμο στο http://www.pi-schools.gr/download/programs/depps/3deppsaps_GlossasGimnasiou.pdf

[30/6/2015]

Κουτσογιάννης, Δ. 2012. Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 32ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας, Α.Π.Θ.* Θεσσαλονίκη, ΙΝΣ.

Μπόστ., επιμ.: *Κώστας Μποσταντζόγλου.* Αθήνα: έκδοση της θεατρικής εταιρείας *Στοά, 1996.*

Μποστ. 1965. *Φάουστα ή η απολεσθείς κόρη.* Αθήνα: Ερμείας.

Μποστ. *Φάουστα ή η απολεσθείς κόρη:* Ανέκδοτες προσθήκες του συγγραφέα για την παράσταση του Θεάτρου Στοά (1987).

Μποστ. 1993. *Μήδεια.* Πρόγραμμα παράστασης Θεάτρου Στοά.

Μποστ. 1994. *Ρωμαίος και Ιουλιέτα.* Πρόγραμμα παράστασης Θεάτρου Στοά.

Νέο Πρόγραμμα Σπουδών, 2011. *Πρόγραμμα Σπουδών για τη Διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας & της Λογοτεχνίας στο Γυμνάσιο.* ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21ου αιώνα)- Νέο Πρόγραμμα Σπουδών. Αθήνα. Διαθέσιμο στο διαδίκτυο: [Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για το Γυμνάσιο](#) [30/6/2015]